

TEB GENEL BAŞKANININ AÇIKLAMASI

27.3132.L.01

11.12.1993

Sayın Engin ARDIÇ
INTER STAR TELEVİZYONU
İSTANBUL

30 Kasım 1993 günü 19.30 haber bülteni sonrası, değiştirilen son Bakanlar hakkındaki alaylı konuşmanızı izledim.

Mesleğimizi küçümseyen eda ve ifade ile yeni Sağlık Bakanı için "Doktor da değil bir Eczacı" diyerek, sağlık meslekleri hususundaki bilgi eksikliğinizi belirtmiş oldunuz.

Siz de dahil bütün insanların ve hatta tüm hayvanların sağlıklarının korunma ve tedavilerinde büyük pay ilaçlara aittir. Bilimsel eğitimini göreyerek, ilaçların üretiminden tüketimine kadar her fazında, bilgi ve yetki sahibi olan kişi, eczacıdır.

Eczacılar mesleki uğraşları boyunca görev yaptıkları her alanda Doktorlarımızla, Diş Tabiplerimizle, Hemşirelerimizle ve Veteriner Hekimlerimizle sağlık hizmetlerinde beraberdirler. Ayrıca ülkemizin bütün sağlık sorunları ile de yakından ilgili olup bilgi sahibidirler.

Bu ulvi mesleklerin mensupları, senelerdir sağlık mesleklerinin eğitiminden uygulanışlarına kadar her yönü ile daha iyileşmesi ve asrın gidişine paralellik sağlayabilmesi için devamlı uğraş vermektedirler. Bunlara ilgi duyup destek olmamanız ve Eczacılık mesleğini küçümsemeniz çok üzücüdür.

Konuşmanızdaki ifadenizi bir sürçü-lisan olarak kabullenmeyi arzu ediyor, Eczacılık Fakültelerimiz öğretim üyeleri ile binlerce öğrencileri, ilaç sanayi ve sağlık kuruluşlarında görev yapanlarla, bütün Türkiye'de sağlık hizmeti veren yirmi bine yakın eczacı camiası ve ayrıca Sağlık Bakanı'mız Eczacı Sayın M. Kazım Dinç adına, af ola demenizi bekliyor, eczacı sevgilerimle başarı dileklerimi sunuyorum.

Ecz. Ahmet Yüksel URAS
Türk Eczacıları Birliği
Merkez Heyeti Başkanı

Çölaşan'a açık mektup

ECZ. ADNAN ÜLKÜ*

Sayın Emin ÇÖLAŞAN,

İlaç Rezaleti başlıklı yazınızı zevkle okudum. Aslında Sayın Çölaşan bu yazınızın adı ilaç rezaleti değilde sağlık rezaleti olsaydı kanımca daha kapsamlı olurdu. Çünkü ilaç ancak sağlığın bir parçası.

Mektubu kimin yazdığını bilmiyorum yalnız bu yönetim kurulu başkanı doğruların arasına yanlışları da karıştırmış. Eğer bu yanlışlar eski tabirle esasa müatallik olmasaydı üzerinde durmazdım. Madem ki ilacı tartışıyoruz o halde çok önemli bir iki hususu gayet iyi bilmek zorundayız.

i- İlaç fiyatlarında GERÇEK REKABET OLMAZ. Çünkü İLAÇ PİYASASI OLİGOPOL bir piyasadır. Dünyada bu konuya hakim, hammadde ve ürettiği hammaddeye dayalı teknoloji üreten 7-8 tane firma vardır. Diğer bütün firmalar hammaddeyi bu 7-8 firmadan alarak yeni teknoloji üretir -kendisi hammadde üretmez-böylece etken madde açısından bağımlıdır.

Bizdeki firmalar hem etken maddeyi, hem de teknolojiyi satın alan üçüncü guruptandır. Dünyada bunlar pek çoktur. Görüntüde olan-

larda bunlardır.

ii- Gerçekte ilaç fiyatlarının normale indirmek için WHO (Dünya Sağlık Teşkilatı) nın önerisini dikkate almak zorundayız. Oradaki cümle şöyledir, "Ucuz jenerik isimli ilaçların özel isimli pahalı ilaçlar kadar etkili olduğu herkese kabul ettirilmelidir." demektedir.

iii- Bir de klinik ambalaj tatbikatı vardır. İhtiyaç kadar adette ilaç klinik ambalajdan hastaya verilmelidir. Bu ilaçta tasarrufu sağlayacaktır.

Sayın Çölaşan,

Şimdiki tatbikatta hazır ilaca Bakanlık tarafından satış fiyatı verilmektedir. Verilen bu satış fiyatı sanayi maliyet hesaplarına göre yapılmamaktadır. Her türlü şişirme masraflar ilaç fiyatlarına intikal ettirilmektedir. Şişirilmiş fiyatlar da yazınızda belirtilen rezaletlere neden olmaktadır. Çünkü verilen fiyat reel fiyat değildir. Yapılan rekabetde reel rekabet değildir. Şişirilmiş fiyatın şişirilmiş bölümünün rekabeti vardır. Bunun serbest piyasa rekabeti ile hiçbir ilgisi olmadığı ve olamayacağı açık ve seçiktir.

*Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti Üyesi (Bu mektup Sayın Çölaşan'a 11.12.1993 tarihinde fakslandı.)

Sayın Çölaşan,

Üretici bu fiyattan ve bu pazardan da memnun değildir. Üretici şunları istemektedir.

- 1- İlaçta reklam istemektedir.
- 2- İlaçta patent istemektedir.
- 3- İlaçta biyoetkenlik nedeniyle farklılık istemektedir.

İlaçta reklam pazarının 3 trilyon lira olduğu tahmin edilmektedir ve tabii bu maliyet fiyatlarına intikal edecek fiyat daha da şişirilecektir. İlaçta patent kabul edilince alınacak etken madde o firmadan ve o firmanın talep ettiği fiyattan alınarak imal edilmek zorunluluğunu getirecektir, bu da ilaç fiyatlarını en az üç misli daha şişirecektir. İlaçta biyoetkenlik nedeniyle o müstahzaratın yerine eşdeğer ilacı da vermemiz mümkün olmayacak bütün bu maliyet şişirmeleri elbetteki zavallı halkımızın sırtına binecektir. İşte o zaman, evet o zaman sağlık kuruluşlarımızın 100 liralık bir ilacı 30 liraya alma imkanı da yukardaki nedenle gayri mümkün olacaktır.

Sayın Çölaşan,

Ben 10 yıldır Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti Üyesiyim. 27 Sağlık Bakanı ile bu konuları tartıştım. Bu ayıbı bildirdim. Hatta İzmir, Ankara, İstanbul dahil bütün gazetelere, o gazetelerin başyazarlarına ve köşe yazarlarına dosyalarla bilgiler gönderdim. Bu konularla ilgili olarak toplantılara giden TEB yöneticilerini yurtdışından gelmiş goriller salona sokmadılar. Sheraton Otelinde gazeteciler dövüldü, kameraları parçalandı. Sonunda ne oldu biliyor musunuz Sayın Çölaşan ertesi günlerde bir tek gazete olayı topluma yansıtmadı, yayınlamadı! Sayın Oktay Ekşi'ye 3 defa dosya, iki defa fax, 5 defa tel çektim ve gönderdim. Ne bir ses ne de bir nefes çıkmadı. Unutmadan şunu söyleyeyim: İlaçla ilgili bir baş yazısı çıktı Hürriyet'te, patenti savunuyordu, örnek olarak da müzisyenlerin patent hakkının gaspedildiğini belirtiyordu.

Türkiye'de patentin olduğunu yalnız ve yalnız "İlaçta patentin kabul edilmediğini" hatırlayamıyordu. Hatırlayamıyordu diyorum çünkü kendisi Kurucu Meclisde üye iken ilaçta patente red oyu kullanmıştı. Şunu kesinlikle red ediyorum eczacı bu üçgenin dışındadır. Eczacı patente karşıdır. Eczacı ilaçta reklama karşıdır. Eczacı her seferinde başka türlü görünüp aksini yapıyor diyen o Yönetim Kurulu başkanı, eczacılara bühtanda bulunuyor.

Eczacı demeçte veriyor, bunun eylemini de yapıyor. O büyük ilaç firmasının Yönetim Kurulu başkanını Türk Eczacıları Birliğine davet ediyorum. Dökümanları ve dosyası ile gelsin. Türkiye uygar bir ülkedir uygarca tartışalım. Yoksa doğruların içerisine yanlışları karıştırarak eczacıları ikiyüzlülükle itham etmesin.

Sayın Çölaşan,

Bu büyük bir ilaç firmasının yönetim Kurulu başkanı iyi niyetli olabilir ama yalnız yorumlar, veya kötü niyetli olabilir doğru veya yanlış bir haberi size iletir. O zaman sizin o haberin gerçeklik derecesini araştırmanız ve bu arada yetkili meslek kuruluşu ile dialog kurmanız gerekirdi kanısındayım. Bütün bir meslek kurumunu itham ederken o insanların da toplumdaki yerlerini düşünmek uygun olmaz mıydı?

Buna dikkat etmeyen medyalar var, hatta sansasyon uğruna flaş olma uğruna bu yolu seçenlerde var. Takdir edersiniz ki bu hem o insanların şeref ve haysiyetleri ile oynanmış oluyor hem de medya (gazete ve televizyonlar) çok şey kaybediyor erozyona uğruyor. Toplumun son günlerde medyaya karşı tepkisinin ne kadar arttığının bilmem farkında mısınız? Eczane eczacısına ne Rusya gezisi ne 3 takım, ne 5 takım elbise... bunlar gerçek dışıdır. Ben 40 yıllık eczacıyım etrafımdakilere de bakıyorum bizlere bir kravat dahi nasip olmamıştır.

Konuyu şöyle ayırmak zorundayız. İbni Sina Hastanesi, filan ecza deposu mümkündür olabilir ama eczane eczacısı hayır. Zaten bir eczanenin bahsedilen potansiyelde ilaç alması mümkün değildir, alırsa satamaz, zarar eder atmak zorunda kalır. Bu konuya açıklık getirmenizi rica ve istirham ederim.

Siz saygıdeğer, dürüst, medeni cesaret sahibi, deneyimli bir yazarsınız. Öyle saf da değilsiniz. Bu yüksek vasıflarınız nedeniyle size açıklama yapmayı görev addettim.

Sayın Çölaşan,

Bu konunun, yani sağlık konusunun paketini açmak istiyorum bu pakette

- 1- Rasyonel teşhis
- 2- Rasyonel tedavi
- 3- Rasyonel ilaç kullanımı
 - a) Jenerik ilaç kullanımı
 - b) Klinik ambalaj ila kullanımı

Bunları tartışalım, doğruları bulalım, elbirliği ile bu konuyu rasyonelleştirelim ve topluma faydalı olalım. Burada bir cümle ilave etmek istiyorum. 6 Eylül 1993'de Japon Sağlık Bakanı Tokyo'da Japon Prens ve Prensesi huzurunda 67 ülkenin eczacılarına şöyle seslendi. "Sağlık harcamaları ve malzemelere ödenen para o kadar üst düzeye varmıştır ki buna bir düzen bir şekil vermek gerekmektedir. Tokyo'nun varoşlarındaki vatandaşlarımızı geleneksel Japon Çin tedavi metodları ile tedavi etmek zorunda kalıyoruz. Siz dünya eczacılarından rica ediyorum. Lütfen bize yardım ediniz bize sizden başka hiç kimse yardım edemez" Bu ifadeler dünyanın ikinci zengin ülkesinin Sağlık Bakanının sözleridir. İşte paketi açtım. Yalnızca eleştirici değil öneri de getiriyorum. Lütfen siz de bize yardım ediniz. Sevgi ve saygılarımı iletiyorum